

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VLADA**

PRIJEDLOG

**Z A K O N
O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O KRIVIČNOM POSTUPKU
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE**

Sarajevo, juli 2019. godine

PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Postupajući u smislu odredaba člana 26. Poslovnika o radu Vlade Federacije Bosne i Hercegovine – Prečišćen tekst („Službene novine Federacije BiH“, br. 6/10, 37/10 i 62/10) predlažemo donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o krivičnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine po hitnom postupku, obzirom da su u konkretnom slučaju ispunjeni uvjeti iz člana 191. stav (2) Poslovnika Predstavničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 69/07 i 2/08) i člana 186. stav (2) Poslovnika o radu Doma naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 27/03 i 21/09).

Z A K O N
O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O KRIVIČNOM POSTUPKU
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

Član 1.

U Zakonu o krivičnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 35/03, 37/03, 56/03, 78/04, 28/05, 55/06, 27/07, 53/07, 9/09, 12/10, 8/13 i 59/14), član 98. mijenja se i glasi:

„Član 98.

(Pravo svjedoka da ne odgovara na pojedina pitanja)

- (1) Svjedok ima pravo da ne odgovara na pojedina pitanja kada je vjerovatno da će ga odgovor na ta pitanja izložiti krivičnom gonjenju.
- (2) Svjedok koji koristi pravo iz stava (1) ovog člana, odgovorit će na ta pitanja ako nadležni glavni tužilac pismeno izjavi da neće poduzeti krivično gonjenje svjedoka za radnje koje svjedok navede u svome iskazu. Primjerak pismene izjave glavnog tužioca uručit će se svjedoku.
- (3) Izjavu iz stava (2) ovog člana glavni tužilac može dati pod uvjetom da je iskaz svjedoka važan za dokazivanje da je druga osoba počinila krivično djelo iz stava (4) ovog člana.
- (4) Izjavu iz stava (2) ovog člana glavni tužilac može dati u postupku koji se vodi zbog slijedećih krivičnih djela iz KZ FBiH:
 - a) krivičnih djela protiv ustavnog poretka Federacije,
 - b) krivičnih djela terorizma,
 - c) krivičnih djela: Ubistvo (član 166.), Sprečavanje povratka izbjeglice ili raseljene osobe (član 178.), Protupravno lišenje slobode (član 179. st. 2. i 3.), Otmica (član 180.), Iznudivanje iskaza (član 181. stav 2.), Silovanje (član 203.), Spolni odnošaj s nemoćnom osobom (član 204.), Spolni odnošaj s djetetom (član 207.), Trgovina ljudima (član 210a.), Iskorišćavanje djeteta ili maloljetnika radi pornografije (član 211.), Nasilje u porodici (član 222. st. 5. i 6.), Nedozvoljeno presađivanje dijelova ljudskog tijela (član 231. stav 7.), Neovlašćena proizvodnja i stavljanje u promet opojnih droga (član 238.), Posjedovanje i omogućavanje uživanja opojnih droga (član 239. stav 2.), Pranje novca (član 272.), Porezna utaja (član 273.), Iznuda (član 295. stav 3.), Ucjena (član 296. stav 2.), Paljevina (član 301. stav 2.), Onečišćenje okoliša (član 303. st. 4. i 5.), Izazivanje šumskog požara (član 317. stav 2.), Organizirani kriminal (član 342.), Pomoć učinitelju poslije učinjenog krivičnog djela (član 346. stav 3.), Primanje dara i drugih oblika koristi (član 380. stav 1.), Davanje dara i drugih oblika koristi (član 381. stav 1.), Primanje nagrade ili drugog oblika koristi za trgovinu uticajem (član 382.), Davanje nagrade ili drugog oblika koristi za trgovinu uticajem (član 382a. stav 1.), Zloupotreba položaja ili ovlašćenja (član 383.), Pronevjera u službi (član 384.), Prijevarena u službi (član 385.),

Protuzakonito oslobođenje osobe lišene slobode (član 391.), Računalna prijevara (član 395. st. 1, 2. i 3.),

- d) druga krivična djela za koja je propisana kazna dugotrajnog zatvora,
- e) kada se krivični postupak vodi za krivična djela u odnosu na koja je Zakonom o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine predviđena mogućnost davanja imuniteta svjedoku, a Sud Bosne i Hercegovine je prenio vođenje postupka na sud u Federaciji.

- (5) U izjavi iz stava (2) ovog člana će se naznačiti da se ona odnosi samo na radnje svjedoka koje čine krivično djelo s propisanom manjom kaznom od kazne koja je propisana za krivično djelo u odnosu na koje se daje iskaz ili povodom kojeg se vodi postupak i da se ne može odnositi na krivična djela za koja je propisana kazna zatvora od najmanje deset godina.
- (6) Sud će rješenjem utvrditi da li je izjava glavnog tužioca iz stava (2) ovog člana u skladu sa st. (4) i (5) ovog člana i odrediti advokata za savjetnika svjedoku za vrijeme saslušanja.
- (7) Nakon što sud donese rješenje iz stava (6) ovog člana glavni tužilac će pozvati svjedoka da da svoj iskaz. Prije saslušanja svjedok će dati pismenu izjavu da će kao svjedok u krivičnom postupku dati istinit iskaz i da neće prešutjeti ništa što mu je poznato o krivičnom djelu o kojem daje iskaz i njegovom učiniocu.
- (8) Nakon što svjedok da iskaz glavni tužilac donijet će rješenje o imunitetu svjedoka za krivično djelo koje proizilazi iz iskaza svjedoka datog u skladu sa stavom (2) ovog člana. U rješenju će biti naveden činjenični opis i pravna kvalifikacija krivičnog djela za koja se neće poduzeti krivično gonjenje svjedoka.
- (9) Ako svjedok u toku krivičnog postupka ne postupi u skladu sa stavom (7) ovog člana, glavni tužilac donijet će obrazloženo rješenje, kojim se uskraćuje svjedoku davanje imuniteta za krivično djelo na koje se odnosio iskaz svjedoka iz stava (2) ovog člana. Tužilac će uskratiti imunitet i u slučaju da se radnje koje je svjedok naveo u svom iskazu odnose na krivična djela za koja se ne može dati imunitet u smislu st. (4) i (5) ovog člana. U tim slučajevima, iskaz svjedoka sa odgovorima na pitanja iz stava (1) ovog člana izdvojiti će se iz spisa predmeta i čuvati odvojeno, te se ne može koristiti u krivičnom postupku protiv svjedoka.
- (10) U slučaju da glavni tužilac ne donese rješenje iz stava (8) ovog člana iskaz svjedoka sa odgovorima na pitanja iz stava (1) ovog člana izdvojiti će se iz spisa predmeta i čuvati odvojeno, te se ne može koristiti u krivičnom postupku protiv svjedoka.
- (11) Protiv svjedoka iz stava (2) ovog člana može se poduzeti krivično gonjenje za krivično djelo davanja lažnog iskaza.“

Član 2.

Član 131. mijenja se i glasi:

„Član 131.

(Krivična djela za koja se mogu odrediti posebne istražne radnje)

Posebne istražne radnje iz člana 130. stav (2) ovog zakona mogu se odrediti za krivična djela:

a) Unošenje opasnih materija u Federaciju (član 160.), Izazivanje narodnosne, rasne i vjerske mržnje, razdora ili netrpeljivosti (član 163.), Protupravno lišenje slobode (član 179.), Neovlašćeno prislušivanje i zvučno snimanje (član 188.), Neovlašćeno optičko snimanje (član 189.), Povreda slobode odlučivanja birača (član 195.), Oduzimanje djeteta ili maloljetnika (član 217.), Nedoizvoljeno presađivanje dijelova ljudskog tijela (član 231.), Oštećenje, uništenje i nedozvoljeni izvoz spomenika kulture i zaštićenih objekata prirode (član 321.), Nedoizvoljeno obavljanje istraživačkih radova i prisvajanje spomenika kulture (član 322.), Udruživanje radi činjenja krivičnih djela (član 340.), Prinuda prema osobi koja vrši pravosudnu funkciju (član 359a.), Uništenje ili prikriivanje arhivske građe (član 368.), Davanje dara i drugih oblika koristi (član 381.), Oštećenje računalnih podataka i programa (član 393.), Računalno krivotvorenje (član 394.), Računalna prijevara (član 395.), Ometanje rada sustava i mreže elektronske obrade podataka (član 396.), Neovlašćeni pristup zaštićenom sustavu i mreži elektronske obrade podataka (član 397.).

b) za druga krivična djela za koja se može izreći kazna zatvora pet godina ili teža kazna.“

Član 3.

U članu 132. stav (3) mijenja se i glasi:

„(3) Posebne istražne radnje iz člana 130. stav (2) tač. a) do d) i tačka g) ovog zakona, mogu trajati najduže do jednog mjeseca, a ako one daju rezultate i postoji razlog da se nastavi sa njihovim provođenjem radi prikupljanja dokaza, mogu se na obrazložen prijedlog tužioca produžiti za još jedan mjesec, s tim da mjere iz tač. a) do c) stav (2) člana 130. ovog zakona mogu trajati ukupno najduže šest mjeseci za krivična djela za koja se može izreći kazna zatvora preko pet godina ili teža kazna, a za ostala krivična djela najduže četiri mjeseca. Mjere iz tač. d) i g) stav (2) člana 130. ovog zakona mogu trajati ukupno najduže tri mjeseca za krivična djela za koja se može izreći kazna zatvora preko pet godina ili teža kazna, a za ostala krivična djela najduže dva mjeseca. Izuzetno, u odnosu na krivično djelo organiziranog kriminala i krivična djela terorizma posebne istražne radnje iz člana 130. stav (2) tač. a) do d) i tačka g) ovog zakona, ako one daju rezultate i postoji razlog da se nastavi sa njihovim provođenjem radi prikupljanja dokaza, mogu se na obrazložen prijedlog tužioca produžiti još do tri mjeseca. Prijedlog za radnju iz člana 130. stav (2) tačka f) ovog zakona se može odnositi samo na jednokratni akt, a zahtjev za svaku narednu radnju protiv iste osobe mora sadržavati razloge koji opravdavaju njenu upotrebu.“

Član 4.

Iza člana 144. dodaje se novi Odjeljak 5a. i novi čl. 144a., 144b., 144c., 144d. i 144e. koji glase:

„Odjeljak 5a. - Kućni pritvor sa elektronskim nadzorom

Član 144a.

(Uvjeti za određivanje kućnog pritvora sa elektronskim nadzorom)

- (1) Kućni pritvor sa elektronskim nadzorom može se, na obrazloženi prijedlog tužioca, odrediti prema osumnjičenom, odnosno optuženom, ako postoji osnovana sumnja da je učinio krivično djelo i jedan ili više razloga iz člana 146. stav (1) tač. a), c) i d) ovog zakona ukoliko se svrha koja se želi postići određivanjem odnosno produženjem pritvora može ostvariti primjenom kućnog pritvora sa elektronskim nadzorom.
- (2) Prijedlog tužioca iz stava (1) ovog člana mora sadržavati i podatke o tehničkoj izvodljivosti primjene mjere kućnog pritvora sa elektronskim nadzorom.
- (3) Sud može odrediti kućni pritvor sa elektronskim nadzorom i kada odlučuje o prijedlogu tužioca za određivanje ili produženje pritvora, ako su ispunjeni uvjeti iz st. (1) i (2) ovog člana.
- (4) Kućni pritvor sa elektronskim nadzorom može se odrediti nakon što sud prethodno sasluša osumnjičenog odnosno optuženog na okolnosti razloga zbog kojih se predlaže ova mjera.
- (5) Kućni pritvor sa elektronskim nadzorom sastoji se u zabrani osumnjičenom odnosno optuženom da bez odobrenja napusti prostorije u kojima boravi i kad je to potrebno u određivanju uvjeta pod kojima će boraviti u prostorijama kao što su zabrana kontakata sa određenim osobama. Prilikom određivanja kućnog pritvora sa elektronskim nadzorom osumnjičeni odnosno optuženi će se upozoriti da u slučaju kršenja određenih obaveza mu se može odrediti pritvor.
- (6) Na kontakte osumnjičenog odnosno optuženog i njegovog branioca ne primjenjuje se odredba stava (5) ovog člana.
- (7) Izuzetno od stava (5) ovog člana osumnjičeni odnosno optuženi može i bez odobrenja napustiti prostoriju ako je to neophodno radi hitne medicinske intervencije u odnosu na njega ili osoba sa kojima živi u prostoriji odnosno radi izbjegavanja ili sprečavanja ozbiljne opasnosti po život ili zdravlje ljudi odnosno imovinu većih razmjera. Osumnjičeni odnosno optuženi je dužan da o napuštanju prostorije u kojoj boravi, razlozima za to, kao i mjestu na kojem se trenutno nalazi odmah obavijesti sud ili tužioca.

- (8) Kućni pritvor sa elektronskim nadzorom ne može se odrediti osumnjičenom odnosno optuženom za kojeg postoji osnovana sumnja da je učinio krivična djela protiv braka, porodice i omladine prema osobama koje žive sa njim u istom domaćinstvu.
- (9) Vrijeme provedeno u kućnom pritvoru sa elektronskim nadzorom uračunat će se osumnjičenom odnosno optuženom u pritvor odnosno u kaznu ako bude izrečena.

Član 144b.

(Određivanje kućnog pritvora sa elektronskim nadzorom)

- (1) Na određivanje i produženje kućnog pritvora sa elektronskim nadzorom i njegovo trajanje u toku istrage shodno se primjenjuju odredbe čl. 148. i 149. ovog zakona.
- (2) Na određivanje i produženje kućnog pritvora sa elektronskim nadzorom i njegovo trajanje nakon potvrđivanja optužnice shodno se primjenjuju odredbe člana 151. ovog zakona.
- (3) Na određivanje i produženje kućnog pritvora sa elektronskim nadzorom i njegovo trajanje nakon izricanja presude shodno se primjenjuju odredbe člana 152. ovog zakona.

Član 144c.

(Ukidanje kućnog pritvora sa elektronskim nadzorom)

- (1) Trajanje kućnog pritvora sa elektronskim nadzorom mora biti svedeno na najkraće nužno vrijeme.
- (2) U toku cijelog postupka kućni pritvor sa elektronskim nadzorom će se ukinuti čim prestanu razlozi na osnovu kojih je određen.
- (3) Po prijedlogu osumnjičenog odnosno optuženog ili branioca za ukidanje kućnog pritvora sa elektronskim nadzorom, koji je zasnovan na novim činjenicama sud će održati ročište o čemu će obavijestiti stranke i branioca. Nedolazak stranaka i branioca koji su uredno obavješteni ne sprječava održavanje ročišta. Protiv rješenja o odbijanju prijedloga za ukidanje kućnog pritvora sa elektronskim nadzorom nije dopuštena žalba.

Član 144d.

(Žalba protiv rješenja o određivanju, produženju i ukidanju kućnog pritvora sa elektronskim nadzorom)

- (1) Protiv rješenja kojim se određuje, produžava ili ukida mjera kućnog pritvora sa elektronskim nadzorom stranke i branilac mogu izjaviti žalbu, a tužilac može izjaviti žalbu i protiv rješenja kojim je odbijen prijedlog za određivanje mjere.
- (2) Na rokove i nadležnost za odlučivanje o žalbi shodno se primjenjuju odredbe čl. 148. do 152. ovog zakona.
- (3) Žalba ne zadržava izvršenje rješenja.

Član 144e.
(Izvršenje kućnog pritvora sa elektronskim nadzorom)

- (1) Postavljanje i uklanjanje opreme za elektronski nadzor vrši stručna osoba nadležne ustanove.
- (2) Stručna osoba iz stava (1) ovog člana dužna je osumnjičenom odnosno optuženom dati uputstva o načinu rada opreme.
- (3) Stručna osoba iz stava (1) ovog člana rukuje opremom kojom se daljinski prati kretanje osumnjičenog odnosno optuženog i o svakom kršenju obaveza od strane osumnjičenog odnosno optuženog dužna je bez odlaganja obavijestiti sud i tužioca.
- (4) Elektronski nadzor obavlja ustanova nadležna za izvršenje kazne zatvora ili druga ustanova određena posebnim zakonom.
- (5) Rješenje o određivanju, produženju ili ukidanju kućnog pritvora sa elektronskim nadzorom se bez odlaganja dostavlja policijskom organu nadležnom za područje na kojem se izvršava mjera koji je ovlašten vršiti neposrednu provjeru izvršavanja obaveza određenih kućnim pritvorom sa elektronskim nadzorom. Ako osumnjičeni ili optuženi ne ispunjava naložene obaveze, nadležni policijski organ je dužan o tome odmah obavijestiti tužioca i sud.
- (6) Sud može u svako doba naložiti provjeru mjere kućnog pritvora sa elektronskim nadzorom i zatražiti izvještaj od policijskog organa iz stava (5) ovog člana.
- (7) Federalni ministar pravde će u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona donijeti Pravilnik o načinu provođenja kućnog pritvora sa elektronskim nadzorom.
- (8) Ukoliko Zakonom o izvršenju krivičnih sankcija u Federaciji Bosne i Hercegovine nije drugačije određeno, troškove izvršenja mjere kućnog pritvora sa elektronskim nadzorom snosi kanton.“

Član 5.

Član 240. mijenja se i glasi:

„Član 240. (Okončanje istrage)

- (1) Tužilac okončava istragu kad nađe da je stanje stvari dovoljno razjašnjeno da se može podići optužnica. Okončanje istrage će se zabilježiti u spisu.
- (2) Ako se istraga ne završi u roku od šest mjeseci od donošenja naredbe o provođenju istrage, tužilac će obavijestiti glavnog tužioca o razlozima neokončanja istrage. Glavni tužilac će odrediti novi rok za okončanje istrage koji ne može biti duži od šest mjeseci, odnosno koji ne može biti duži od jedne godine za krivična djela za koja se može izreći kazna zatvora u trajanju od 10 godina ili teža kazna, te naložiti poduzimanje potrebnih mjera da bi se istraga okončala.
- (3) Ukoliko istragu nije bilo moguće završiti u roku iz stava (2) ovog člana, tužilac će o razlozima zbog kojih istraga nije završena, u roku od osam dana obavijestiti glavnog tužioca, osumnjičenog i oštećenog.
- (4) Osumnjičeni i oštećeni mogu u roku od 15 dana od dana dostavljanja obavijesti iz stava (3) ovog člana podnijeti pritužbu glavnom tužiocu zbog trajanja postupka. Ukoliko glavni tužilac utvrdi da je pritužba osnovana, odrediće novi rok u kojem se, ukoliko postoje procesne pretpostavke, istraga mora okončati, o čemu će obavijestiti podnosioca pritužbe.
- (5) Optužnica se ne može podići ako osumnjičeni nije bio ispitan.“

Član 6.

Član 241. mijenja se i glasi:

„Član 241. (Podizanje optužnice)

- (1) Kad u toku istrage tužilac nađe da postoji dovoljno dokaza iz kojih proizlazi osnovana sumnja da je osumnjičeni učinio krivično djelo, pripremit će i uputiti optužnicu sudiji za prethodno saslušanje u roku od 30 dana od dana kada je okončanje istrage zabilježeno u spisu.
- (2) Ukoliko tužilac ne uputi optužnicu u roku iz stava (1) ovog člana, dužan je u roku od osam dana o razlozima nepodizanja optužnice obavijestiti glavnog tužioca koji će poduzeti mjere da tužilac u roku koji ne može biti duži od 30 dana podigne optužnicu. O određivanju dodatnog roka obavijestiti će se osumnjičeni i oštećeni.
- (3) Ako tužilac u roku iz stava (2) ovog člana ne podigne optužnicu obavijestiti će o tome glavnog tužioca, te osumnjičenog i oštećenog koji imaju pravo u roku od osam dana od isteka tog roka podnijeti pritužbu glavnom tužiocu. Glavni

tužilac će tužiocu izdati obavezujuće uputstvo da u određenom roku koji ne može biti duži od 30 dana podigne optužnicu.

- (4) Nakon podizanja optužnice, osumnjičeni, odnosno optuženi i branilac, imaju pravo uvida u sve spise i dokaze.
- (5) Nakon podizanja optužnice, stranke ili branilac mogu predlagati sudiji za prethodno saslušanje poduzimanje radnji u skladu s članom 238. ovog zakona.“

Član 7.

U predmetima u kojima je donesena naredba o provođenju istrage do stupanja na snagu ovog zakona postupak će se nastaviti po odredbama Zakona o krivičnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 35/03, 37/03, 56/03, 78/04, 28/05, 55/06, 27/07, 53/07, 9/09, 12/10, 8/13 i 59/14).

Član 8.

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH" a odredbe čl. 144a., 144b., 144c., 144d. i 144e. početak će se primjenjivati protekom šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

O B R A Z L O Ž E N J E
ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O KRIVIČNOM POSTUPKU
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

I – USTAVNOPRAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje navedenog zakona sadržan je u odredbi člana IV.C.3. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, kojom je predviđeno da pravila postupka koja su potrebna da se osigura jednakost u postupanju, kao i osnovni principi pravičnosti u postupcima pred sudovima uredit će se zakonima Federacije. Polazeći od činjenice da se ovim zakonom uređuju pravila krivičnog postupka pred sudovima u Federaciji navedena ustavna odredba predstavlja ustavni osnov za njegovo donošenje, pa je na osnovu člana IV.A.20.(1) d) Ustava Federacije, Parlament Federacije Bosne i Hercegovine nadležan za donošenje ovog zakona.

II – RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni sud Bosne i Hercegovine je u predmetu br U- 5/16, na sjednici održanoj 01.06.2017. godine, donio Odluku, te utvrdio da odredbe člana 84. st. 2., 3. i 4.; odredbe člana 117. tačka d); odredbe člana 118. stav 3.; odredbe člana 225. stav 2. i odredbe člana 226. stav 1. Zakona o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine nisu u skladu sa odredbama Ustava Bosne i Hercegovine. Odluka je objavljena u “Službenom glasniku Bosne i Hercegovine”, broj 49/17.

Odlukom se nalaže Parlamentarnoj Skupštini Bosne i Hercegovine da najkasnije u roku od šest mjeseci uskladi navedene odredbe, te obavijesti Ustavni sud Bosne i Hercegovine o poduzetim mjerama s ciljem izvršenja ove odluke.

Uporedo sa aktivnostima Ministarstva pravde Bosne i Hercegovine i Vijeća ministara Bosne i Hercegovine u smislu provođenja navedene odluke Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, Federalno ministarstvo pravde poduzelo je aktivnosti u cilju usklađivanja Zakona o krivičnom postupku Federacije BiH sa navedenom Odlukom Ustavnog suda Bosne i Hercegovine.

Pored navedenog ovaj zakonski prijedlog predviđa i uvođenje kućnog pritvora sa elektronskim nadzorom kao novog instituta u krivičnom zakonodavstvu Federacije Bosne i Hercegovine.

III – OBRAZLOŽENJE POJEDINIH ZAKONSKIH RJEŠENJA

Članom 1. ovog zakonskog prijedloga mijenja se član 98. Zakona. Naime, Ustavni sud Bosne i Hercegovine u svojoj odluci naglašava da odredba člana 84. Zakona o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine govori o svjedoku čiji iskaz, pod zakonskim uvjetima, može biti dokaz optužbe koji će se koristiti u postupku protiv drugih osoba. Uzimajući u obzir opšte interese u suzbijanju teških krivičnih djela, Ustavni sud Bosne i Hercegovine ističe da je to opravdan izuzetak od načela legaliteta krivičnog gonjenja i primjena načela oportuniteta krivičnog gonjenja.

U Odluci Ustavnog suda Bosne i Hercegovine se ističe da član I/2 Ustava BiH govori o načelu vladavine prava iz čega proizlazi zahtjev o određenosti pravnih propisa i zaštiti ljudskih prava. Sa ustavnopravnog aspekta jedina obaveza

zakonodavca je da pri uređivanju pojedinih instituta tog postupka uvažava zahtjeve koje pred njega postavlja Ustav Bosne i Hercegovine, a naročito one koji proizlaze iz načela vladavine prava. Preciznije, njihovo uređenje uvijek mora biti takvo da osigurava ostvarenje legitimnih ciljeva krivičnog postupka, pravnu sigurnost, određenost, pristupačnost, predvidljivost i pravnu izvjesnost normi, te procesnu ravnopravnost položaja stranaka.

Prema zaključku Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, ZKP BiH u članu 84. ne pravi razliku između privilegija protiv samooptuživanja (US BiH zaključuje da je taj privilegij propisan stavom 1. člana 84. ZKP BiH kao pravo svjedoka da šuti i ne odgovara na pojedina pitanja) i dužnosti svjedoka da odgovara na postavljena pitanja. Zbog navedenog, a prema navodima u Odluci Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, svjedok ne zna hoće li biti procesuiran i kada će biti procesuiran. U vezi s tim, Ustavni sud Bosne i Hercegovine nalazi da zakonodavac nije zadovoljio standarde preciznosti i određenosti. Zbog navedenog, osporene odredbe, same po sebi, otvaraju prostor arbitrarnom odlučivanju tužioca odnosno glavnog tužioca kod davanja imuniteta.

Uzimajući u obzir navedene stavove Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, a s aspekta provođenja Odluke Ustavnog suda Bosne i Hercegovine u odnosu na Zakon o krivičnom postupku Federacije BiH izvršena je izmjena člana 98. Zakona o krivičnom postupku Federacije BiH te su u tom smislu ugrađeni mehanizmi koji ovu odredbu čine jasnom, pravno sigurnom, dakle, ugrađeni su mehanizmi koji otklanjaju uočene nedostatke sa aspekta zaštite vladavine prava i prava učesnika u krivičnom postupku. Tako se predloženim zakonskim rješenjem uvodi detaljnija procedura davanja imuniteta svjedoku.

Jedan od zaključaka Ustavnog suda Bosne i Hercegovine odnosi se i na propisivanje za koja krivična djela se može dati imunitet. Na koji način će zakonodavac urediti institut davanja imuniteta nije u nadležnosti Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, međutim zakonodavac mora propisati za koja se djela može dati imunitet svjedoku, te koja su to krivična djela koja se istražuju, da s ciljem dokazivanja tih djela tužilac ne bi poduzeo krivično gonjenje svjedoka. Uzimajući u obzir navedeni stav, u prijedlogu teksta člana 98. stav 4. Zakona o krivičnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine propisano je u postupku za koja krivična djela se može dati imunitet svjedoku. Riječ je o krivičnim djelima koja zbog složenosti otkrivanja i dokazivanja, ili zbog važnosti zaštitnog objekta opravdavaju primjenu načela oportuniteta u konkretnom krivičnom predmetu. S tim u vezi se u stavu 3. predlaže da je uvjet za primjenu načela oportuniteta da je iskaz svjedoka važan za dokazivanje tih krivičnih djela.

U Odluci Ustavnog suda Bosne i Hercegovine posebno se ističe uloga suda u postupku davanja imuniteta svjedoku. Uzimajući u obzir osnovna krivično-procesna načela, posebno načelo akuzatornosti koje potencira odjeljenost krivičnoprocesnih funkcija i njihovih nosilaca (dakle, odjeljenost funkcije krivičnog gonjenja i funkcije presuđenja i njihovo povjeravanje različitim državnim organima) kao i stavove koje je naveo Ustavni sud Bosne i Hercegovine, prijedlog člana 98. uvodi sudsku kontrolu ispunjenosti formalnih uvjeta za davanje imuniteta svjedoku (stav 6.). Sudska kontrola se ogleda u donošenju rješenja (kao formalne odluke) kojom sud daje odgovor na pitanje da li je izjava Glavnog tužioca u skladu sa stavom 4. (koji se

odnosi na krivična djela za koja se može dati imunitet svjedoku) i 5. ovog člana (koji se odnosi na pismenu izjavu Glavnog tužioca da neće poduzeti krivično gonjenje svjedoka za radnje koje je naveo u svome iskazu i kojim je propisano na koja se krivična djela svjedoka može odnositi ta izjava). Također, sudskom odlukom se određuje advokat za savjetnika svjedoku za vrijeme saslušanja.

Pored navedenog, Odluka Ustavnog suda Bosne i Hercegovine razmatra i položaj oštećenog u krivičnom postupku, posebno iz ugla zaštite njegovih prava u slučaju davanja imuniteta svjedoku. Uzimajući u obzir prethodno izložene prijedloge u članu 98. može se zaključiti da oni omogućavaju bolju zaštitu prava oštećenih, jer se preciznije određuju uvjeti za davanje imuniteta svjedoku i uvodi se kontrola tih uvjeta od strane suda.

Konačno, Odluka Ustavnog suda Bosne i Hercegovine raspravlja i pitanja krivičnog gonjenja svjedoka. Uočeni nedostaci su otklonjeni tako da je odredbom člana 98. stav 9. Prijedloga propisano sljedeće:

„Ako svjedok u toku krivičnog postupka ne postupi u skladu sa stavom (7) ovog člana, glavni tužilac donijeće obrazloženo rješenje, kojim se uskraćuje svjedoku davanje imuniteta za krivično djelo na koje se odnosio iskaz svjedoka iz stava (2) ovog člana. Tužilac će uskratiti imunitet i u slučaju da se radnje koje je svjedok naveo u svom iskazu odnose na krivična djela za koja se ne može dati imunitet u smislu st. (4) i (5) ovog člana. U tim slučajevima, iskaz svjedoka sa odgovorima na pitanja iz stava (1) ovog člana izdvojiti će se iz spisa predmeta i čuvati odvojeno, te se ne može koristiti u krivičnom postupku protiv svjedoka.“

Odredbom člana 98. stav 11. Prijedloga propisano je da protiv svjedoka iz stava (2) ovog člana može se poduzeti krivično gonjenje za krivično djelo davanja lažnog iskaza.

Ustavni sud u obrazloženju navedene odluke primjećuje da se primjenom posebnih istražnih radnji država miješa u ostvarivanje prava pojedinca iz člana 8. Evropske konvencije.

Uvidom u Krivični zakon BiH, Ustavni sud Bosne i Hercegovine uočava da je za veliku većinu krivičnih djela zakonodavac omogućio izricanje kazne zatvora u trajanju od tri godine, tako da proizilazi da se za sva ta djela mogu odrediti posebne istražne radnje. Iz navedenog slijedi da je moguće odrediti posebne istražne radnje iza veliki broj krivičnih djela koja nemaju obilježja teških krivičnih djela.

Ustavni sud Bosne i Hercegovine posebno naglašava da se zakonom uredi da se posebne istražne radnje primjenjuju isključivo ako na drugi način se ne može postići isti cilj, imajući u vidu ograničenja prava pojedinca iz člana 8. Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda. Propisivanjem da se posebne istražne radnje mogu odrediti za veliku većinu krivičnih djela propisanih Krivičnim zakonom u okviru kojih su i djela koja nemaju obilježja teških krivičnih djela, zakonodavac nije osigurao da će miješanje upravo iz člana 8. Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda biti u onoj mjeri u kojoj je strogo nužno za očuvanje demokratskih institucija, odnosno ne bi bio osiguran srazmjer između težine

zadiranjem u pravo privatnosti i legitimnog cilja koji se želi postići primjenom te posebne mjere.

U tom smislu, odredbom člana 2. ovog zakonskog prijedloga izvršena je korekcija člana 131. Zakona o krivičnom postupku Federacije BiH. Stav 1. navedene odredbe sadrži katalog krivičnih djela za koje se mogu odrediti posebne istražne radnje. Riječ je o krivičnim djelima koja zbog značaja zaštitnog objekta i mogućih načina izvršenja predstavljaju krivična djela za koja je opravdano narediti posebne istražne radnje. Istovremeno, taksativno navedena djela ne mogu se, s obzirom na propisanu kaznu zatvora podvesti pod opće pravilo propisano stavom 2. navedene odredbe kojom se propisuje da se posebne istražne radnje iz člana 130. stav 2. ovog zakona mogu odrediti za krivična djela za koja se može izreći kazna zatvora pet godina ili teža kazna.

Prema odredbama člana 118. stav 3. ZKP BiH istražne radnje mogu trajati najduže mjesec dana, a „iz posebno važnih razloga“, mogu se na obrazloženi prijedlog tužioca produžiti za još mjesec dana, s tim da se mjere iz tačke a) i c) člana 116. mogu trajati ukupno najduže šest mjeseci. Dijelom odredbe koja glasi: „posebno važnih razloga“ je povrijeđen princip vladavine prava i pravo na pravično suđenje, zato što nije jasan i transparentan i ostavlja mogućnost arbitrarnog postupanja suda i tužioca.

Ustavni sud Bosne i Hercegovine je posebno naglasio da je formulacija u stavu 3. ovog člana, a koja glasi: „a iz posebno važnih razloga“, ostavljena mogućnost arbitrarnog tumačenja. Iz citirane odredbe ne proizilazi na šta se posebno važni razlozi odnose, tj. da li se odnose na nemogućnost daljeg pribavljanja dokaza, usljed toga što posebne istražne radnje ne daju očekivane rezultate ili se odnose na samu prirodu i okolnosti izvršenja krivičnog djela. Sudija za prethodni postupak nema precizna mjerila prema kojima bi mogao razmotriti prijedlog tužioca za produženje posebnih istražnih radnji, kako bi mogao odlučiti da odbije, odnosno usvoji ili odobri produženje. Pojam „posebno važnih razloga“ je diskreciona ocjena sudije za prethodni postupak da odluči o zahtjevu tužioca.

Na osnovu člana 8. stav 2. Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda zahtijeva se da ovakva mjera ima utemeljen osnov u domaćem propisu koji treba da bude u skladu sa vladavinom prava.

Prema standardima Evropskog suda, domaći zakon mora da bude dovoljno jasan i posebno precizan, kako bi se pojedincu jasno ukazalo na to, u kojim okolnostima i pod kojim uvjetima se mogu odrediti posebne istražne radnje. Ovo posebno iz razloga što se radi o „tajnim“ mjerama koje nisu podložne preispitivanju odstrane osoba na koje se one odnose. Prema važećoj odredbi trajanje istražnih radnji ograničeno je do mjesec dana i za svako novo produženje potrebno je obrazloženje tužioca. Svako produženje posebnih istražnih radnji mora da odobri sudija za prethodni postupak, koji ima mogućnost, da ne odobri produženje istražnih radnji, ako prijedlog tužioca ne sadrži obrazloženi razlog da se nastavi s njihovim provođenjem. Pri tome moramo imati na umu da se posebne istražne radnje primjenjuju samo da se u slučaju na drugi način ne može postići isti cilj, te da mora postojati osnov sumnje da je neka osoba sama ili zajedno sa drugim osobama učestvovala ili učestvuje u izvršenju krivičnog djela.

U skladu sa navedenim, odredbom člana 3. ovog zakonskog prijedloga izvršena je korekcija odredbe člana 132. stav 3. Zakona o krivičnom postupku Federacije BiH. Navedenom odredbom je predviđeno da se istražne radnje iz člana 130. stav 2. Zakona o krivičnom postupku Federacije BiH određuju naredbom sudije za prethodni postupak, koju donosi na obrazložen prijedlog tužioca. Posebne istražne radnje mogu trajati do mjesec dana, a ako one daju rezultate i postoji razlog da se nastavi sa njihovim provođenjem, mogu se na obrazložen prijedlog tužioca produžiti još za mjesec dana, s tim da mjere iz tačke a) do c) mogu trajati ukupno najduže šest mjeseci, a za krivična djela za koja se može izreći kazna zatvora preko pet godina ili teža kazna, najduže četiri mjeseca.

Izuzetno za krivična djela organizirani kriminal i krivična djela terorizma, istražne radnje, ako one daju rezultate i postoji razlog da se nastave, mogu se produžiti još za tri mjeseca, što ukupno iznosi devet mjeseci. Naredbe sudije za prethodni postupak sa prijedlogom tužioca čuvaju se u posebnom omotu.

Odredbom člana 4. ovog zakonskog prijedloga u krivično zakonodavstvo Federacije Bosne i Hercegovine uvodi se institut kućnog pritvora sa elektronskim nadzorom. Naime, u novom posebnom odjeljku zakona pod nazivom „Odjeljak 5a. - Kućni pritvor sa elektronskim nadzorom“ uređuje se pitanje uvjeta određivanja kućnog pritvora sa elektronskim nadzorom, određivanje kućnog pritvora sa elektronskim nadzorom, ukidanje kućnog pritvora sa elektronskim nadzorom, žalba protiv rješenja o određivanju, produženju i ukidanju kućnog pritvora sa elektronskim nadzorom i izvršenja kućnog pritvora sa elektronskim nadzorom. Analizirajući aktuelno stanje u oblasti određivanja pritvora u Federaciji Bosne i Hercegovine utvrđeno je da postoje poteškoće koje se u najvećem dijelu ogledaju u nedovoljnim i ograničenim kapacitetima pritvorskih jedinica u Federaciji Bosne i Hercegovine. Kao jedno od rješenja nametnulo se uvođenje posebnog instituta kućnog pritvora sa elektronskim nadzorom. Prema aktuelnim podacima visina troškova primjene instituta elektronskog nadzora na dnevnoj osnovi iznosi 22,11 KM (uključen i PDV.) Sa druge strane, visina troškova primjene mjere pritvora u Federaciji Bosne i Hercegovini na dnevnoj osnovi iznosi 45,00 KM. Svakako da se primjenom navedene odredbe može očekivati više pozitivnih efekata.

Prvenstveno, uvjeti boravka u kućnom pritvoru su značajno kvalitetniji nego što je to slučaj sa uvjetima boravka u pritvoru. Istovremeno, na potrebu uvođenja i primjene takve mjere ukazuju i rezultati primjene kazne kućnog zatvora sa elektronskim nadzorom koji se primjenjuje na osnovu odredbe člana 43c. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine. Pored navedenog evidentno je da bi se primjenom ovakve mjere rasteretili pritvorski kapaciteti te ostvarile dodatne uštede u budžetima, obzirom na već ukazane razlike u troškovima mjere kućnog pritvora sa elektronskim nadzorom i mjere pritvora.

Odredbom člana 5. ovog zakonskog prijedloga vrši se izmjena odredbe člana 240. Zakona o krivičnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine. Naime, Ustavni sud Bosne i Hercegovine je utvrdio da član 225. stav 2. Zakona o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine nije u skladu sa Ustavom BiH, član I (2).

Odluka Ustavnog suda Bosne i Hercegovine naglašava uticaj dugotrajnosti istrage na pravičnost odvijanja krivičnog postupka, kršenje ne samo prava

osumnjičenog na suđenje u razumnom roku, već i na kršenje prava oštećenog krivičnim djelom. Krivični postupak, po ocjeni suda, se sprovodi s ciljem zaštite osnovnih prava i sloboda čovjeka i građanina, koji u slučaju izvršenja krivičnih djela dobijaju status oštećenih, ako im je neko od tih prava i sloboda povrijeđeno, odnosno ugroženo.

Ustavni sud Bosne i Hercegovine uočava da stav 2. člana 225. Zakona o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine koji glasi: „Ako se istraga ne završi u roku od šest mjeseci od donošenja naredbe o sprovođenju istrage, potrebne mjere da bi se istraga okončala preduzeće Kolegij Tužilaštva“. U navedenoj odredbi nije izričito navedeno da se istraga mora završiti u roku od šest mjeseci, niti je određen rok u kome se istraga mora završiti. Takođe, nije jasna definicija Kolegija Tužilaštva, jer po prirodi stvari i organizaciji Tužilaštva, o ovim pitanjima treba da odlučuje Glavni tužilac. U važećoj odredbi nije data mogućnost da osumnjičeni izjavi pritužbu zbog trajanja istražnog postupka, tako da osporene odredbe omogućavaju da pojedinac koji se tereti za krivično djelo, bude u stanju neizvjesnosti i neupućenosti u sopstvenu sudbinu u neograničenom trajanju istrage. Nije propisana mogućnost da oštećeni krivičnim djelom izjavi pritužbu zbog predugog trajanja istražnog postupka, tako da i on oštećen krivičnim djelom se nalazi u stanju neizvjesnosti, da li je zapravo osumnjičeni počinio ili nije počinio krivično djelo.

Uzimajući u obzir zaključke do kojih je došao Ustavni sud Bosne i Hercegovine u vezi sa postojećim stavom 2. čl. 225. ZKP BiH (ZKP BiH ne navodi rok u kome je potrebno završiti istragu: nepostojanje pritužbe na dugotrajnost istrage: neadekvatna uloga kolegija tužilaštva u smislu zaštite osnovnih prava vezanih uz pravičan postupak), prijedlog st. 2., 3. i 4. člana 240. ZKP FBiH propisuje rokove za trajanje istrage, zatim trajanje istrage veže za težinu krivičnog djela zbog kojeg se vodi istraga, obavezuje tužioca da o razlozima zbog kojih istraga nije završena, u roku od osam dana, obavijestiti kako Glavnog tužioca, tako i osumnjičenog i oštećenog. Također, zbog konituniteta zaštite prava osumnjičene i oštećene osobe propisano je da imaju pravo na pritužbu zbog trajanja postupka.

Dakle, bitna novina je da, ako tužilac utvrdi da je pritužba osnovana, odredi novi rok, ukoliko postoje procesne pretpostavke da se istraga mora okončati. Istraga se ne može sprovesti ukoliko se npr. osumnjičeni nalazi u bjekstvu, jer po važećem zakonu nije dozvoljeno suđenje u odsustvu.

Odredbom člana 6. ovog zakonskog prijedloga vrši se izmjena člana 241. Zakona o krivičnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine.

Ustavni sud Bosne i Hercegovine je utvrdio da stav 1. člana 226. nije u skladu sa članom 1/2. Ustava BiH. Sud je konstatovao da ne postoji precizan rok u kojem je tužilac obavezan podići optužnicu. U svjetlu ustavnosti ovog člana, Ustavni sud Bosne i Hercegovine zaključuje da je za razumno trajanje krivičnog postupka i ostvarivanje prava na odbranu bitno efikasno odvijanje prethodnog postupka i pripremanje optužnog akta. Efikasno odvijanje istrage i podizanje optužnice ako su ispunjeni zakonski uvjeti bitno je i za zaštitu prava oštećenog. I u ocjenama ovog člana Ustavni sud Bosne i Hercegovine poziva se na kontinuitet zaštite prava osumnjičenog i oštećenog, te obaveze države u tom smislu. Riječ je u stvari o pozitivnim obavezama koje se nameću državi, i koje obavezuju državu na

poduzimanje određenih aktivnosti kako bi se zaštitila osnovna prava i slobode koje su propisane Evropskom konvencijom za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda. Kroz odluke Evropskog suda za ljudska prava uočava se da je među tim pozitivnim obavezama i dužnost države da provede efikasnu istragu. Drugim riječima, pravo na provođenje efikasne istrage jedno je od osnovnih prava oštećenog krivičnim djelom.

U tom smislu, u prijedlozima za ovu zakonsku odredbu propisani su rokovi u kojima tužilac mora pripremiti i uputiti optužnicu sudiji za prethodno saslušanje. Propuštanje podizanja optužnice u zakonskom roku ima za posljedicu obavještanje Glavnog tužioca o razlozima nepodizanja optužnice. Također o nepodizanju optužnice i određivanju dodatnog roka obavještavaju se osumnjičeni i oštećeni. Pod zakonskim uvjetima, osumnjičena i oštećena osoba mogu podnijeti pritužbu.

Predložena zakonska rješenja odgovaraju prirodi postupka u Federaciji BiH, specifičnostima vezanim za položaj tužioca, te osumnjičene i oštećene osobe. Također, predložena rješenja doprinose ubrzanju postupka, disciplinovanju tužioca, zaštiti prava na odbranu i zaštiti prava osumnjičene osobe.

IV- FINANSIJSKA SREDSTVA

Za provođenje ovog zakona neće biti potrebno izdvojiti dodatna finansijska sredstva iz Budžeta Federacije Bosne i Hercegovine.

ODREDBE ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU

Član 98.

Pravo svjedoka da ne odgovara na pojedina pitanja

- (1) Svjedok ima pravo da ne odgovara na pojedina pitanja ako bi ga istinit odgovor izložio krivičnom gonjenju.
- (2) Svjedok koji koristi pravo iz stava 1. ovog člana odgovorit će na ta pitanja ako mu se da imunitet.
- (3) Imunitet se daje odlukom glavnog tužitelja.
- (4) Svjedok koji je dobio imunitet i koji je svjedočio neće se krivično goniti osim ako je dao lažni iskaz.
- (5) Svjedoku se odlukom suda za savjetnika određuje advokat za vrijeme trajanja saslušanja, ukoliko je očito da sam nije u stanju da koristi svoja prava u vrijeme saslušanja i ako njegovi interesi ne mogu biti zaštićeni na drugi način.

Član 131.

Krivična djela za koja se mogu odrediti posebne istražne radnje

Istražne radnje iz člana 130. stav 2. ovog zakona mogu se odrediti za krivična djela za koja se može izreći kazna zatvora od tri godine ili teža kazna.

Član 132.

Nadležnost za određivanje i trajanje istražnih radnji

- (1) Istražne radnje iz člana 130. stav 2. ovog zakona određuje naredbom sudija za prethodni postupak, na obrazloženi prijedlog tužitelja koji sadrži: podatke o osobi protiv koje se radnja preduzima, osnove sumnje iz člana 130. stava 1. ili 3. ovog zakona, razloge za njeno preduzimanje i ostale bitne okolnosti koje zahtijevaju preduzimanje radnji, navođenje radnje koja se zahtijeva i način njenog izvođenja, obim i trajanje radnje. Naredba sadrži iste podatke kao i prijedlog tužitelja, kao i utvrđivanje trajanja naređene radnje.
- (2) Izuzetno, ako se pisana naredba ne može dobiti na vrijeme i ako postoji opasnost od odlaganja može se započeti s izvršavanjem mjere iz člana 130. ovog zakona i na osnovu usmene naredbe sudije za prethodni postupak. Pisana naredba sudije za prethodni postupak mora biti pribavljena u roku od 24 sata od izdavanja usmene naredbe.

(3) Istražne radnje iz člana 130. stava 2. tač. od a) do d) i g) ovog zakona, mogu trajati najduže do mjesec dana, a iz posebno važnih razloga mogu se, na obrazloženi prijedlog tužitelja, produžiti za još mjesec dana, s tim da mjere iz tač. od a) do c) mogu trajati ukupno najduže šest mjeseci, a mjere iz tač. d) i g) ukupno najduže tri mjeseca. Zahtjev za radnju iz člana 130. stava 2. tačke f) ovog zakona se može odnositi samo na jednokratni akt, a zahtjev za svaku narednu radnju protiv iste osobe mora sadržavati razloge koji opravdavaju njenu upotrebu.

(4) Naredba sudije za prethodni postupak, kao i prijedlog tužitelja iz stava 1. ovog člana čuvaju se u posebnom omotu. Tužitelj i sudija za prethodni postupak će sastavljanjem ili prijepisom zapisnika bez navođenja osobnih podataka prikrivenog istražitelja i informatora ili na drugi odgovarajući način, spriječiti da neovlaštene osobe, osumnjičeni i njegov branitelj otkriju identitet prikrivenog istražitelja i informatora.

(5) Sudija za prethodni postupak mora pisanom naredbom, bez odlaganja, obustaviti izvršenje poduzetih radnji ako su prestali razlozi zbog kojih su radnje određene.

(6) Naredbu iz stava 1. ovog člana izvršava policijski organ. Preduzeća koja vrše prijenos informacija dužna su tužitelju i policijskim organima omogućiti provođenje mjera iz člana 130. stav 2. tačke a) ovog zakona.

Član 240. Okončanje istrage

(1) Tužitelj okončava istragu kad nađe da je stanje stvari dovoljno razjašnjeno da se može podići optužnica. Okončanje istrage će se zabilježiti u spisu.

(2) Ako se istraga ne završi u roku od šest mjeseci od donošenja naredbe o provođenju istrage, potrebne mjere da bi se istraga okončala poduzet će kolegij tužilaštva.

(3) Optužnica se ne može podići ako osumnjičeni nije bio ispitan.

Član 241.
Podizanje optužnice

(1) Kad u toku istrage tužitelj nađe da postoji dovoljno dokaza iz kojih proizlazi osnovana sumnja da je osumnjičeni učinio krivično djelo, pripremit će i uputiti optužnicu sudiji za prethodno saslušanje.

(2) Nakon podizanja optužnice, osumnjičeni, odnosno optuženi i branitelj, imaju pravo uvida u sve spise i dokaze.

(3) Nakon podizanja optužnice stranke ili branitelj mogu predlagati sudiji za prethodno saslušanje preduzimanje radnji u skladu sa članom 238. ovog zakona.